

Math o ddigwyddiad	Nifer o ddigwyddiadau	A gwblhawyd asesiad	Ardaloedd a effeithiwyd
Cyflenwad o ddŵr â lliw arno?	1	Do	Borras (Awst)

GWYBODAETH BELLACH

Os hoffech dderbyn gwybodaeth bellach am safon dŵr yfed mae'r taflenni canlynol ar gael yn rhad ac am ddim gan ADY ac fe ellir eu cael hefyd ar wefan ADY:

- Beth ydym ni'n ei wneud?
- Pa mor dda yw'r Dŵr Yfed?
- Problemau gyda'ch dŵr yfed
- Clorin, arogl a blas
- Dŵr â lliw arno
- Plwm mewn dŵr yfed
- Cyflenwadau dŵr yfed preifat
- Dŵr caled
- Dŵr tap – O ble mae'n dod a sut y caiff ei wneud yn ddiogel?
- Defnyddio sodr di-blwm ar gyfer ffitiadau dŵr yfed
- Adroddiadau ADY ar bob cwmni dŵr

AROLYGIAETH DŴR YFED Floor 2/A1

Ashdown House
123 Victoria Street
London SW1E 6DE
Ffôn: 020 7944 5956

E-bost: dwi.enquiries@defra.gsi.gov.uk
Hafan ddalen rhyngwrwyd: www.dwi.gov.uk

Published by the Department for Environment,
Food and Rural Affairs.
© Crown Copyright 2002.
Printed in the UK, June 2002 on paper comprising
100% post-consumer waste.
Product code 01EP0382/g

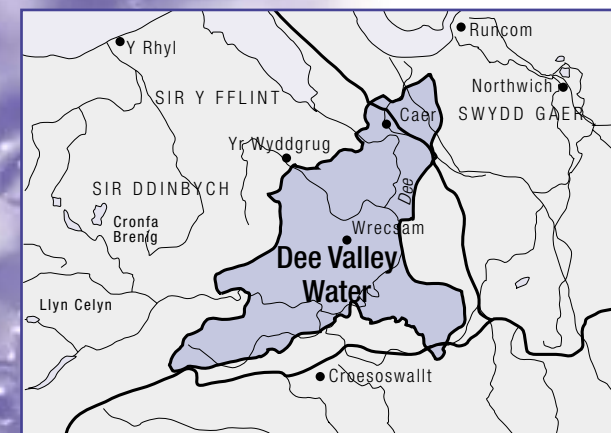

gwarchodwyr ansawdd dŵr yfed

Arolygiaeth Dŵr Yfed

Adroddiad Ar

Dee Valley Water plc ar gyfer 2001

CYFLWYNIAD

Mae'r Arolygiaeth Dŵr Yfed (ADY) yn archwilio ar ran y Llywodraeth fod cwmnïau dŵr yn cyflenwi dŵr sy'n ddiogel i'w yfed. Mae'r daflen hon yn crynhoi canlyniadau ein harchwiliadau ar Dee Valley Water Plc yn ystod 2001. Dylech ei darllen ochr yn ochr â thaflen ADY *Pa mor dda yw'r Dŵr Yfed?*, sy'n rhoi mwy o fanylion ar y safonau a'r profion. Mae hwn ar gael yn rhad ac am ddim ar wefan ADY yn www.dwi.gov.uk.

Mae Dee Valley Water yn parhau i gyflenwi dŵr yfed o safon uchel i chi. Yn 2001, llwyddodd 99.88% o fwy na 13,000 o brofion i gwrdd â'r safonau. Mae hyn yn uwch na'r ffigur cyffredinol ar gyfer Cymru a Lloegr o 99.86%. Cynhelir y profion hyn ar samplau a gymerir o weithfeydd trin dŵr, cronfeydd gwasanaeth a thapiau defnyddwyr.

Nid ystyriwyd fod yr un o fethiannau 2001 yn niweidiol i iechyd defnyddwyr. Cafodd pob methiant ei asesu ac fe weithredodd Dee Valley Water ble'r oedd angen i atal methiannau pellach.

Er fod canlyniadau 2001 yn dda mae rhai materion efallai a allent fod o bryder i chi. Caiiff y rhain eu manylu isod, yn cynnwys unrhyw gamau a gymerwyd gan Dee Valley Water i wella ei berfformiad ymhellach.

BACTERIA'R COLON

Mae bacteria'r colon i'w ganfod yn achlysurol mewn samplau dŵr yfed. Nid ystyrir fod y bacteria a ganfyddir yn niweidiol i iechyd defnyddwyr. Os canfyddir bacteria'r colon mae Dee Valley Water yn archwilio ar unwaith.

Yn ystod 2001, ni chanfuwyd unrhyw facteria'r colon yn y dŵr oedd yn gadael unrhyw un o weithfeydd trin dŵr y cwmni. Canfuwyd niferoedd isel mewn dŵr oedd yn gadael cronfa gwasanaeth sengl. Mae'r safon mewn cronfeydd gwasanaeth yn caniatáu i 5% o samplau gynnwys bacteria'r colon ac roedd y gronfa gwasanaeth yn cwrdd â'r safonau.

'Doedd yr un o'r samplau a gymerwyd o dapiau defnyddwyr yn cynnwys bacteria'r colon.

PLALADDWYR

Cynhaliodd Dee Valley Water fwy na 1,500 o brofion ar gyfer plaladdwyr unigol yn ystod 2001 ac roedd pob sampl yn cwrdd â'r safonau llymaf.

PLWM

Yn achlysurol mae samplau'n methu'r safon ar gyfer plwm, hyd yn oed lle bo triniaeth ychwanegol wedi ei osod i leihau ar faint o blwm a godir o'r pibellwaith gan y dŵr.

Os ydych chi'n bryderus ynglŷn â'r posibilrwydd o blwm yn eich dŵr yfed, dylech gysylltu â Dee Valley Water i weld a oes problem. Mae taflen yn ymdrin â phlwm mewn dŵr yfed ar gael yn rhad ac am ddim gan ADY ac fe ellir ei gweld hefyd ar wefan ADY.

Ni wnaeth yr un sampl a gymerwyd gan Dee Valley Water fethu'r safon am blwm yn ystod 2001.

HAEARN A MANGANÍS

Mae'r ddau bamedr hyn yn rhoi arwydd da o gyflwr cyffredinol y prif bibellau a ddefnyddir i ddosbarthu dŵr yfed drwy'r ardal gyflenwi. Yn ystod 2001, un o'r 239 sampl a gymerwyd ar gyfer haearn fethodd â chyrraedd y safon. Yn ychwanegol, dim ond tri o'r 172 sampl a gymerwyd ar gyfer manganis a fethodd â chyrraedd y safon. Mae hyn yn adlewyrchu effaith y rhaglen waith sy'n cael ei gweithredu gan Dee Valley Water i adnewyddu ei system ddosbarthu. Yn ystod 2000 a 2001, adnewyddodd y cwmni 40 km o brif bibellau dŵr. Mae'r rhaglen wella, sy'n ymwneud â'r rhan fwyaf o'r ardaloedd a effeithiwyd gan y methiannau yn rhaglen barhaol ac mae gofyn i Dee Valley Water adnewyddu 76 km yn ychwanegol erbyn 2004.

CRYPTOSPORIDIUM

Micro-organedd bychan yw *Cryptosporidium* a all weithiau achosi ffurf ar ddolur rhydd o'r enw cryptosporidiosis. Mae nifer o ffynonellau *Cryptosporidium* ar wahân i ddŵr yfed. Mae Rheolau newydd yn mynnu fod y cwmnïau dŵr yn samlo'n barhaol a dadansoddi'n ddyddiol ar gyfer *Cryptosporidium* yn y dŵr sy'n cael ei drin mewn safleoedd lle mae'r perygl mwy posib. Mae'n drosedd i fynd dros y safon triniaeth newydd ar gyfer *Cryptosporidium*.

Yn ystod 2001, cyflawnodd Dee Valley Water ei ofynion i gynnal samplu a monitro parhaol mewn dau o'i safleoedd a ddynodwyd fel rhai oedd mewn perygl sylweddol rhag *Cryptosporidium*. Mae disgwyl i'r cwmni ddweud wrth ADY am unrhyw fethiannau i gwrdd â'r safon trin. Nid adroddodd Dee Valley Water am unrhyw fethiant yn ystod 2001.

DIGWYDDIADAU SAFON DŴR YFED

Ystyriodd ADY un achlysur y derbyniodd wybodaeth amdano yn ystod 2001 gan Dee Valley Water fel digwyddiad. Roedd y digwyddiad, a aseswyd gan ADY, yn un byrhoedlog ac fe wnaeth Dee Valley Water waith i adfer y sefyllfa. Gwnaed pum argymhelliad i'r Cwmni yn ymwneud yn bennaf â gweithredoedd.